

01. කොට්ඨාසයේ පොදු තොරතුරු

පළාත	:-	ඌව
දිස්ත්‍රික්කය	:-	මොනරාගල
මැතිවරණ කොට්ඨාසය	:-	මොනරාගල
කොට්ඨාසයේ විශාලත්වය	:-	හෙක්ටයාර් 22941.52
ග්‍රාම නිලධාරී වසම් සංඛ්‍යාව	:-	41
ගම්මාන සංඛ්‍යාව	:-	231
මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව	:-	15826
මුළු ජන සංඛ්‍යාව	:-	49861
ස්ත්‍රී	:-	25219
පුරුෂ	:-	24642

කොට්ඨාසය ආවරණය වන පොලිස් බල ප්‍රදේශ

බඩල්කුඹුර	මොනරාගල
පස්සර	බුත්තල

ජාතීන් අනුව ජනගහනය

ජන වර්ගය	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	එකතුව
සිංහල	21024	20550	41574
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	2843	2800	5643
ඉන්දියානු දෙමළ	33	16	49
මුස්ලිම්	1282	1228	2510
බර්ගර් හා වෙනත්	37	48	85

ආගම අනුව ජනගහනය

ජන වර්ගය	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	එකතුව
බෞද්ධ	21059	20602	41661
හින්දු	2634	2598	5232
ඉස්ලාම්	1303	1237	2540
රෝමානු කතෝලික	3	0	3
ක්‍රිස්තියානි	220	204	424

වයස අනුව ජනගහනය

වයස් බාණ්ඩය	ජනගහනය	
	ස්ත්‍රී	පුරුෂ
0-5	2239	2022
6-12	3226	3193
13-18	3097	2947
19-35	5673	5465
36-55	5412	5424
56-59	2224	2393
60-69	2291	2218
70-89	1026	948
90 ට වැඩි	31	32
එකතුව	25219	24642

ආගමික හා සංස්කෘතික ස්ථාන

පන්සල්	:-	37
ක්‍රිස්තියානි පල්ලි	:-	02
මුස්ලිම් පල්ලි	:-	09
හින්දු කෝවිල්	:-	21

සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය

නිවාස සංඛ්‍යාව (ස්ථිර)	:-	12145
නිවාස සංඛ්‍යාව (අර්ධ ස්ථිර)	:-	1370
නිවාස සංඛ්‍යාව (තාවකාලික)	:-	332
කුලී නිවාස සංඛ්‍යාව	:-	51
නිවාස නොමැති සංඛ්‍යාව	:-	1454
ජල විදුලි බලය සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව	:-	13750
ජලවිදුලි බලය නොමැති නිවාස සංඛ්‍යාව:-		148

අධ්‍යාපනික හා ක්‍රීඩා තොරතුරු

පාසල් සංඛ්‍යාව	:-	39	ශිෂ්‍ය
සංඛ්‍යාව	:-	11045	
ගුරුවරුන් සංඛ්‍යාව	:-	827	
පිරිවෙන් සංඛ්‍යාව	:-	1	
වෘත්තීය පුහුණු ආයතන	:-	2	
ලදරු පාසල්	:-	54	
දහම් පාසල්	:-	30	
බෞද්ධ	:-	30	
ඉංග්‍රීසි	:-	1	
මුස්ලිම්	:-	7	
ක්‍රීඩා සමාජ	:-	55	
යෞවන සමාජ	:-	49	
කලායතන	:-	6	

රජයේ හා පෞද්ගලික ආයතන

රජයේ බැංකු සංඛ්‍යාව	:-	7
පෞද්ගලික බැංකු	:-	2
ප්‍රධාන තැපැල් කාර්යාල	:-	1
උප තැපැල් කාර්යාල	:-	13
සෞභ කාර්යාල	:-	6

ව්‍යාපාරික ස්ථාන

ස.තො.ස	:-	1
සමූපකාර වෙළෙඳසැල්	:-	2
තාමසි සංඛ්‍යාව	:-	4
සිල්ලර වෙළෙඳසැල්	:-	351
තොග වෙළෙඳසැල්	:-	14

සෞඛ්‍යය කටයුතු

රෝහල් සංඛ්‍යාව	:-	3
බෙහෙත් ශාලා	:-	2
ආයුර්වේද මධ්‍යස්ථාන	:-	1
ඔසු උයන්	:-	1
පෞද්ගලික බෙහෙත් ශාලා	:-	7
මාතෘ හා ළමා සායන	:-	19

වෙනත්

රජයේ වෙනත් ආයතන	:-	16
උපකාරක පන්ති	:-	29
පරිගණක උපකාරක පන්ති	:-	4

02. බඩල්කුඹුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පිහිටීම

උච පළාත් සභාවට අයත් මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 11න් එක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයක් ලෙස මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ බටහිරට මායිම්ව බඩල්කුඹුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය පිහිටා ඇත. උතුරින් මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ මැදගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මායිමෙන් හා බදුල්ල දිස්ත්‍රික් මායිමෙන්ද දකුණින් බුත්තල වැල්ලවාය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මායිම් වලින්ද නැගෙනහිරින් මොනරාගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙන් හා බටහිරින් බදුල්ල පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක මායිමෙන්ද පිහිටා ඇත. මොනරාගල මැතිවරණ කොට්ඨාසයට අයත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස තුනෙන් එකක් වන බඩල්කුඹුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය හෙක්ටයාර් 22941.52 විශාලත්වයකින් යුක්ත වේ.

මුහුදු මට්ටමින් අඩි 500ක් උස් වූ දකුණු නැගෙනහිර ගංගාධාර ප්‍රදේශයේ සිට බටහිර මායිමට අඩි 4800ක් දක්වා උස්වූ නමුණුකුල පින්ගරාව කඳු දක්වා වූ රැලි කඳු සහ දළ බෑවුම් සහිත භූ දර්ශනයකින් සමන්විත වේ.

දේශගුණික බෙදීම් අනුව වියළි කලාපයට අත් වේ.ප්‍රදේශයෙන් ඇරඹෙන අතු ගංගා රාශියකින් පෝෂිතව ප්‍රදේශය හරහා දකුණු දෙසට ගලා බසිනා මැණික් ගඟ හා ප්‍රදේශයේ උතුරු හා නැගෙනහිර මායිම් ඔස්සේ දකුණු දෙසට ගලා බසිනා කුඹුක්කන් ඔයද ගංගාවන් අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී. ප්‍රධාන වශයෙන් ඊසාන දිග මෝසම සක්‍රීය වීමත් සමඟ වර්ෂාපතනය ලැබේ.ඊට අමතරව සංවහන වර්ෂාව මගින්ද වැසි ඇද හැලේ. වාර්ෂිකව අගල් 45 - 80 අතර වර්ෂාපතනයක් ලැබේ.වාර්ෂික උෂ්ණත්වය දකුණේ තැනිතලා ප්‍රදේශයේ 34° සිට බටහිර හා වයඹ උස්බිම් දෙසට 21° දක්වා වෙනස් වේ .

කෘෂි කාර්මික වශයෙන් මිශ්‍ර බෝග රටාවක් පෙන්වුම් කලද වාණිජ බෝග වගාවට ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි. අපනයන කෘෂිකර්ම බෝග වන ගම්මිරිස් ,රබර් ප්‍රධාන තැනක් ගන්නා අතර කොකෝවා, කුරුඳු හා තේ වැනි බෝගයන්ද දක්නට ලැබේ.

මොනරාගල බදුල්ල මාර්ගය බඩල්කුඹුරට පිවිසිය හැකි ප්‍රධානම මාර්ගයයි.ඊට අමතරව බුත්තල බඩල්කුඹුර මාර්ගය හා මැදගම බඩල්කුඹුර මාර්ගය හරහාද බඩල්කුඹුරට පිවිසීමට හැකිය.බඩල්කුඹුර කොට්ඨාසයේ පරිපාලන කටයුතු සංවිධානය වී ඇත්තේ බඩල්කුඹුර නගරය කේන්ද්‍ර කරගෙනයි. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය,දිසා රෝහල, ප්‍රාදේශීය සභාව, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය, පොලීසිය, ප්‍රධාන තැපල් කාර්යාලය, බැංකු ඇතුළු ප්‍රධාන ආයතන බඩල්කුඹුර නගරය කේන්ද්‍ර කර පිහිටා තිබීම නිසා ජනතාවගේ එදිනෙදා අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට හැකි වී ඇත.

03. බඩල්කුඹුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ ඓතිහාසික පසුබිම

ශ්‍රී ලංකාව දේශීය සහලින් ස්වයංපෝෂිතව පැවති පොළොන්නරු යුගයේ විසූ මහා පරාක්‍රමබාහු රජු මෙම කොට්ඨාසයේ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස අතරින් එකක් වන අලුපොත ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයේ අලුපොත ඓතිහාසික ග්‍රාමයේ උපත ලද බැව් ඉතිහාසයේ ලියවී ඇති අතර එම රජුන් විසින් එකල කරවන ලද බොහොමයක් වැව් අමුණු අද නටඹුන් අතරට පත්ව ඇත. එපමණක් නොව මාගම්පුර සිට අනුරාධපුරය දක්වා වූ පුරාණ මාර්ගය මෙම ප්‍රදේශය හරහා වැටී තිබීම ප්‍රදේශයේ ඓතිහාසික වැදගත්කම විදහා දක්වයි.

කොට්ඨාසයේ පුරාවට පිහිටා ඇති බොහොමයක් වෙහෙර විහාරවල ආරම්භය පිරික්සීමේදී එම වෙහෙර විහාර එකල ලංකාදීපය තුළ කලින් කල රජකල රජුන් විසින් කරවන ලද ඒවා නිසා එම වෙහෙර විහාර පුරාණ රජමහා විහාර ලෙස නම්කර ඇති අතරම ඒවා කරවන ලද රජුන්ගේ නමින්ද එම වෙහෙර විහාර නම්කර ඇත. නිදසුනක් වශයෙන් බඩල්කුඹුර ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ පිහිටා ඇති පැරකුම්බාරාමය ඒ නමින් නම් කර ඇත්තේ පැරකුම්බා රජු විසින් ඉදිකරන ලද්දක් නිසා බවත් වළගම්බා රජලෙන ආරණ්‍ය සේනාසනය වළගම්බා රජු විසින් ඉදි කරන ලද බවත් ඉතිහාසය පිරික්සීමේදී අනාවරණය කර ගත හැකිය.

එසේම රට එක් සේසත් කරමින් ශ්‍රී ලංකාව සෞභාග්‍ය කරා ගෙන යන ගමනේදී මහඟු කර්තව්‍යයක් ඉටු කළ රජවරු අතර නොමැකෙන මතකයක් තැබූ දුටුගැමුණු රජු හා සම්බන්ධ පුරා විද්‍යාත්මක සාක්ෂි රාශියක් මෙම ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ වේ. දුටුගැමුණු රජු රජරටට යන මාර්ගය පල්ලේගම වසමේ පිහිටි දුම්මලේ තැන්න පුරාණ රජමහා විහාරය හරහා වැටී තිබූ බවත් දුම්මලේ තැන්න පුරාණ රජමහා විහාරය හා වෙහෙරබැඳිතැන්න පුරාණ රජමහා විහාරය දුටුගැමුණු රජු විසින් ඉදි කර ඇති බවත් සැලකේ. එසේම දුටුගැමුණු රජුගේ රාජ අනුග්‍රහය ලද තවත් විහාරස්ථානයක් ලෙස වෙහෙරගොඩ පුරාණ රජමහා විහාරය සැලකේ.

එසේම දුටුගැමුණු රජ සමයේ ඔහුගේ දසමහා යෝධයන්ලෙන් එක් අයෙකු වූ තේරපුත්තාහය යෝධයා සේනාව රැස්කරවූ හා මහනදම් පිරු ස්ථානයක් ලෙස තේරප්පහුව පුරාණ රජමහා විහාරයත් ඔහු ප්‍රථමවරට මහන වූ ස්ථානය ලෙස කටුගහගල්ගේ පුරාණ රජමහා විහාරය ලෙසත් සැලකේ. එසේම කටුගහගල්ගේ පුරාණ රජමහා විහාරයේ 12 වන ශත වර්ෂයට අයත් පවුරු ලිපියක්ද ක්‍රි.පූ.02වන ශතවර්ෂයට අයත් බ්‍රහ්මීය අක්ෂර සහිත සෙල් ලිපියක්ද අභිමානවත් ප්‍රෞඩ ඉතිහාසයට ආඩම්බරයක් එක් කරයි. එසේම වළගම්බ රජලෙන අරණ්‍ය සේනාසනයේ දැකිය හැකි පෞරාණික බවත් කටාරම් සහිත ගල් ලෙන් දක්නට ලැබීමත් වෙහෙරබැඳිතැන්න පුරාණ රජ මහා විහාරයේ ගරා වැටුණු චෛත්‍යත් ගල් කණු හා සමන් දෙවියන් උදෙසා ඉදි කළ දේවාලයත් බඩල්කුඹුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ අභිමාණය පෞඩත්වය තව තවත් ඔප් නංවන ප්‍රබල සාධකයි.

මෙවන් වූ ඉතිහාසයකට හිමිකම් කියන මෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 41කින් හා ගම්මාන 231 කින් සමන්විත වන අතර හෙක්ටයාර් 25480.01 සමන්විත භූමි ප්‍රදේශයක් තුළ බඩල්කුඹුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ව්‍යාප්තව ඇත

04. වාර්ෂික වර්ෂාපතනය හා උෂ්ණත්වය සවිස්තරාත්මකව

පහතරට වියළි කලාපයට අයත් මෙම කොට්ඨාසයේ වාර්ෂික වර්ෂාපතනය කෘෂි දේශගුණික කලාප තුනකට බෙදා දැක්විය හැකිය. අඟල් 40 ත් 45 ත් දක්වා සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයක් ලැබෙන අතර එය අන්තර් මාධ්‍ය පහතරට දේශගුණික කලාපය ලෙසද, වාර්ෂික සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය අඟල් 45 ත් 55 ත් අතර ප්‍රදේශය අන්තර් මාධ්‍ය මැදරට කලාපය ලෙසද, සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය අඟල් 55 ට වැඩි ප්‍රදේශය අන්තර් මාධ්‍ය උඩරට දේශගුණික කලාපය ලෙසද, හඳුන්වා දිය හැකිය.

අන්තර් මාධ්‍ය මැදරට දේශගුණික කලාපයට බඩල්තුඹුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ 60% ක පමණ ප්‍රදේශයක්, 35% ක පමණ ප්‍රදේශයක් අන්තර් මාධ්‍ය පහතරට කලාපයටද, අන්තර් මාධ්‍ය උඩරට දේශගුණික කලාපයට 5% ක පමණ ප්‍රදේශයක්ද අයත් වේ.

මෙම කොට්ඨාසයේ දකුණු කොනෙහි පහත් බිම් ප්‍රදේශයේ අඟල් 40 ත් 45 අතර අඩු වාර්ෂික වර්ෂාපතනයක් ලබන අතර , බටහිර කොටසට අයත් කඳු ප්‍රදේශය අඟල් 55 ට වැඩි වාර්ෂික වර්ෂාපතනයක් ලබයි. ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ෂාපතනය ඇද හැලෙනුයේ ඊසාන දිග මෝසම සකීය වීමත් සමඟයි. ඊට අමතරව සංවහන වර්ෂාව මගින්ද වර්ෂාපතනය ලැබේ. වර්ෂාපතන ව්‍යාප්තිය අනුව ඔක්තෝම්බර් සිට ජනවාරි දක්වා මහ කන්නය තුළ වර්ෂයේ වැඩිම වර්ෂාපතනයක් ඊසාන දිග සුළඟින් ලැබේ.

මෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ වාර්ෂික මාධ්‍ය උෂ්ණත්වය ඒකාකාරී ව්‍යාප්තියක් නොදක්වන අතර, වාර්ෂික උෂ්ණත්වය දකුණේ තැනිතලා ප්‍රදේශයේ 34° සිට බටහිර හා වයඹ උස්බිම් දෙසට 21° දක්වා වෙනස් වේ .